

Vuoden 2011 painos

Suurta ajattelua pienyrittäjille

Miten EU auttaa pk-yrityksiä

Euroopan komissio
Yritystoiminta ja teollisuus

Eurooppalainen pk-yritysportaali

Haluatko tietää, mitä EU tekee pienyritysten tukemiseksi Euroopassa ja maailmanmarkkinoilla ja mitä se voi tehdä omalle liiketoiminnallesi? Tämä 21 kielellä toimitettu portaali kokoaa yhteen EU:n pk-yrityksille tarjoaman tiedon käytännön neuvoista toimintaohjelmiin, kansallisiin yhteyspisteisiin sekä verkostoitumismahdollisuuksiin.

Rahoitus, kumppanit ja julkisia hankintoja koskevat sopimukset

- Rahoituksen hakeminen
- Liikekumppanit ja julkisia hankintoja koskevat sopimukset

Markkinoiden hyödyntäminen

- EU:n markkinasäännöt
  - Toimialat
  - Henkilöstövoimavarat
- Innovaatiot, tutkimus ja tekijänoikeudet
  - Ympäristö ja liiketoiminta
  - Liiketoiminta EU:n ulkopuolella

EU:n pk-yrityksiä koskeva politiikka ja tilastot

- EU:n pk-yrityksiä koskeva politiikka
  - Perustietoa

Tuki

- Käännös- ja kielipalvelut
- Yhteystiedot ja tukipalvelut

EUROPE DIRECT -palvelu auttaa sinua löytämään
vastaukset EU:hun liittyviin kysymyksiisi.

Yhteinen maksuton palvelunumero (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Jotkin matkapuhelinoperaattorit eivät salli pääsyä 00
800 -alkuisiin numeroihin, tai niistä voidaan laskuttaa.

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä internetissä
Europa-palvelimen kautta (<http://europa.eu>).
Luettelointitiedot ovat teoksen lopussa.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2011

ISBN 978-92-79-18957-9

doi:10.2769/1050

© Euroopan unioni, 2011

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

PAINETTU KLOORITTOMASSA KIERRÄTYSPROSESSISSA VALMISTETULLE
UUSIOPAPERILLE (PCF)

“Pk-yritykset ovat olennaisia Euroopan unionin talouden elpymisessä, joten niitä on kannustettava aina kuin vain mahdollista. Small Business Act pyrkii juuri tähän helpottamalla pk-yritysten rahoituksen saantia ja markkinoille pääsyä sekä keventämällä niiden hallinnollista taakkaa.”

Antonio Tajani, Euroopan komission varapresidentti ja teollisuus- ja yrittäjyysasioista vastaava komission jäsen

Euroopan unioni ja sinun yrityksesi

Miksi EU auttaa pienyrityksiä?

Euroopan 23 miljoonaa pientä ja keskisuurta yritystä (pk-yritystä) ovat taloutemme elinehto, sillä niiden osuus on yli 98 % Euroopan yrityksistä. Pk-yritysten osuus yksityisistä työpaikoista on kaksi kolmannesta, ja noin 80 % viimeisten viiden vuoden aikana syntyneistä uusista työpaikoista on pk-sektorilla.

Pk-yritykset elävät kuitenkin tällä hetkellä kovia aikoja. Kassavirtaongelmien, hallinnollisen taakan ja maailmanlaajuisen taantuman seurauksena monet yritykset tarvitsevat apua mullistuksista selvitäkseen.

Euroopan unioni tukee pk-yrityksiä kaikin keinoin edistääkseen innovaatioiden ja uusien työpaikkojen syntymistä.

Lisätietoja verkossa:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_fi.htm

> "Small Business Act" – Eurooppalaisia pk-yrityksiä tukeva aloite

Mikä on pk-yritys?

Pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) ovat suuryrityksistä riippumattomia, alle 250 henkilöä työllistäviä yrityksiä. Pk-yritykseksi katsotaan yritys, jonka vuotuinen liikevaihto on enintään 50 miljoonaa tai taseen loppusumma enintään 43 miljoonaa euroa.

Pk-yritykset jaetaan kolmeen ryhmään:

- mikroyritys: alle 10 työntekijää
- pienyritys: 10–49 työntekijää
- keskisuuri yritys: 50–249 työntekijää

Lisätietoja verkossa:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/facts/index_fi.htm

> Pk-yrityksen määritelmä

Mikä on Small Business Act – eurooppalaisia pk-yrityksiä tukeva aloite?

Euroopan komissio käynnisti kesäkuussa 2008 laajan konsultoinnin pohjalta kattavan, eurooppalaisten pk-yritysten toimintaa tukevan Small Business Act -aloitteen.

Small Business Act -aloite käsittää neljä lainsäädäntöehdotusta, joihin kuuluvat entistä tiukemmat maksuviivästyksiä koskevat säännöt. Lisäksi jäsenvaltiot ovat sitoutuneet kymmeneen pk-yrityksiä tukevaan periaatteen, joilla ohjataan pk-yritysten potentiaalinen täysimääräiseen hyödyntämiseen tähtäävien toimintaohjelmien laadintaa ja täytäntöönpanoa sekä EU:n että kansallisella tasolla.

Mitä hyötyä siitä on?

Aloitteen keskiössä on ”pienet ensin”-periaate, jonka mukaan päätöksenteossa nostetaan pk-yritykset etusijalle ja varmistetaan, ettei uusilla asetuksilla lisätä yritysten taakkaa.

Small Business Act -aloite on saanut vahvan poliittisen tuen, minkä ansiosta pk-yrityksille on pystytty jakamaan miljardien eurojen arvosta uutta rahoitusta erilaisten hankkeiden puitteissa. Lisäksi aloitteeseen kuuluu toimenpiteitä, joilla edistetään pienten yritysten mahdollisuuksia julkisissa tarjouskilpailuissa sekä EU:n tutkimusrahoituksen saannissa, annetaan jäsenvaltioille enemmän toiminnanvapautta, jotta pieniä yrityksiä voidaan tukea helpommin rikkomatta valtionapuseräitä, sekä kannustetaan yrityksiä pysymään maksuaikatauluissa.

Small Business Act -aloitteella pyritään helpottamaan uusien yritysten perustamista. Eurooppalaisia kannustetaan ryhtymään yrittäjäksi lievittämällä epäonnistumisen pelkoa ja palkitsemalla esikuvina toimivia yksityisyrittäjiä.

EU pyrkii lisäksi auttamaan yrityksiä hyödyntämään Euroopan sisämarkkinoita sekä kehittyvien markkinoiden potentiaalia entistä tehokkaammin.

Kehityksen seuranta ja tulevaisuudennäkymät

Euroopan komissio seuraa tiiviisti omaa sekä jäsenvaltioiden kehitystä Small Business Act -aloitteen käytännön toteutuksessa.

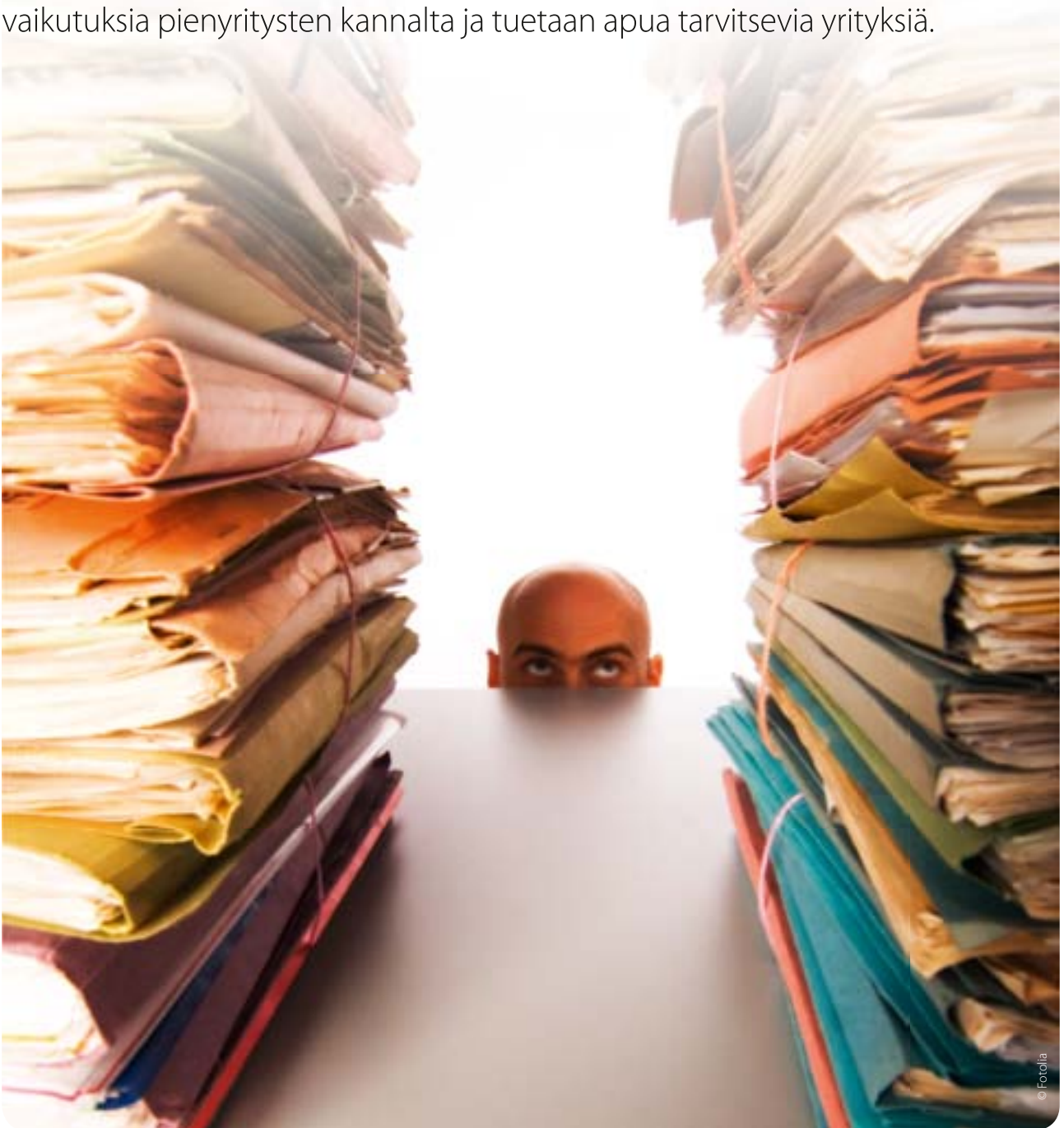
Komissio hyväksyi Small Business Act -aloitteen tarkistuksen alkuvuodesta 2011. Tarkistuksella vahvistetaan Small Business Act -aloitteen alkuperäistä sanomaa ja päivitetään aloitetta politiikan ja talouden uusien suuntausten mukaisesti sekä esitellään uusia toimenpiteitä ajankohtaisiin haasteisiin vastaamiseksi.

Lisätietoja verkossa:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_fi.htm
> ”Small Business Act” – Eurooppalaisia pk-yrityksiä tukeva aloite

Pienet ensin

Small Business Act -aloitteella pyritään tuomaan "pienet ensin"-periaate politiikan keskiöön EU:ssa ja koko Euroopassa. Tämä tarkoittaa, että pk-yrityksiä kuullaan ennen uusien lakien hyväksymistä, tarkastellaan lainsäädännön vaikutuksia pienyritysten kannalta ja tuetaan apua tarvitsevia yrityksiä.

Pk-yritystesti

Small Business Act -aloite on nostanut pk-yritykset etualalle EU:n päätöksenteossa. Euroopan komissio otti tammiukuussa 2009 käyttöön pakollisen pk-yritystestin, jolla arvioidaan EU:n uusien toimintapolitiikkojen ja lakien vaikutuksia pienyritysten toimintaan.

Myös monet jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön vastaavan testin maakohtaisten politiikan alojen laadinnassa, ja Euroopan komissio kannustaa muita valtioita toimimaan samoin. Small Business Act -aloitteen mukaan uudessa lainsäädännössä voidaan eritellä mikroyritykset, pienyritykset, keskiuuret sekä suuryritykset hallinnollisen taakan suhteuttamiseksi. Pk-yrityksille voidaan kohdistaa erityisiä tukitoimia, maksualennuksia sekä erivapauksia, joilla varmistetaan yhtäläiset lähtökohdat.

Esimerkkinä tästä mainittakoon Euroopan komission ehdotus, jonka mukaan jäsenvaltioille annettaisiin mahdollisuus vapauttaa mikroyritykset tilinpäätöksiä koskevista vaatimuksista. Näin jäsenvaltiot voisivat laatia vapaasti erittäin pieniä yrityksiä suosivan tilinpäätösjärjestelmän. Pienyrityksillä on harvoin varaa suureen kirjanpitohenkilöstöön monimutkaisten tilinpäätösmääräysten täyttämiseksi. Jopa 5,4 miljoonaa mikroyritystä hyötyisi niiden tarpeita vastaavasta järjestelmästä, joka toisi jopa 6,3 miljardin säästöt EU:n taloudelle.

Tulevaisuudessa Euroopan komissio kaavaillee myös säätelytoimien soveltuvuustarkastuksia aloilla, joilla on suhteellisesti paljon pk-yrityksiä.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_fi.htm
> "Small Business Act" – Eurooppalaisia pk-yrityksiä tukeva aloite
> Pk-yritystesti

Hallinnollisen taakan vähentäminen

Kun yrittäjiltä kysytään menestyksen esteistä, monet mainitsevat hallinnollisen taakan: paperitöihin kuluu liikaa arvokasta aikaa, joka voitaisiin käyttää liiketoiminnan kehittämiseen. EU on sitoutunut keventämään hallinnollista taakkaa 25 prosenttia vuoteen 2012 mennessä.

Tämän kunnianhimoisen tavoitteen saavuttamiseksi Euroopan komissio asetti vuonna 2007 riippumattomien sidosryhmien edustajista koostuvan korkean tason ryhmän käsittelemään hallinnolliseen rasitukseen liittyviä kysymyksiä. Ryhmä raportoi suoraan komission puheenjohtaja José Manuel Barrosolle.

Vaakalaudalla on nyt paljon. Hallinnollisten toimien keventäminen tuo yrityksille rahallisia säästöjä ja vapauttaa aikaa liiketoiminnan hoitamiseen.

Jos hallinnollista taakkaa onnistutaan keventämään merkittävästi, EU:n BKT voisi nousta jopa 1,4 %. Tähän mennessä toteutettujen kevennysten odotetaan tuovan arviolta 7,6 miljardin euron säästöt. Valmisteilla olevilla toimilla voidaan säästää vielä 30,7 miljardia euroa, jos niille saadaan Euroopan parlamentin ja jäsenvaltioiden hyväksyntä.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_fi.htm
> Small Business Act – Eurooppalaisia pk-yrityksiä tukeva aloite
> Hallinnollisen taakan vähentäminen

Kevennetyt vaatimukset: arvonlisäverolaskutus

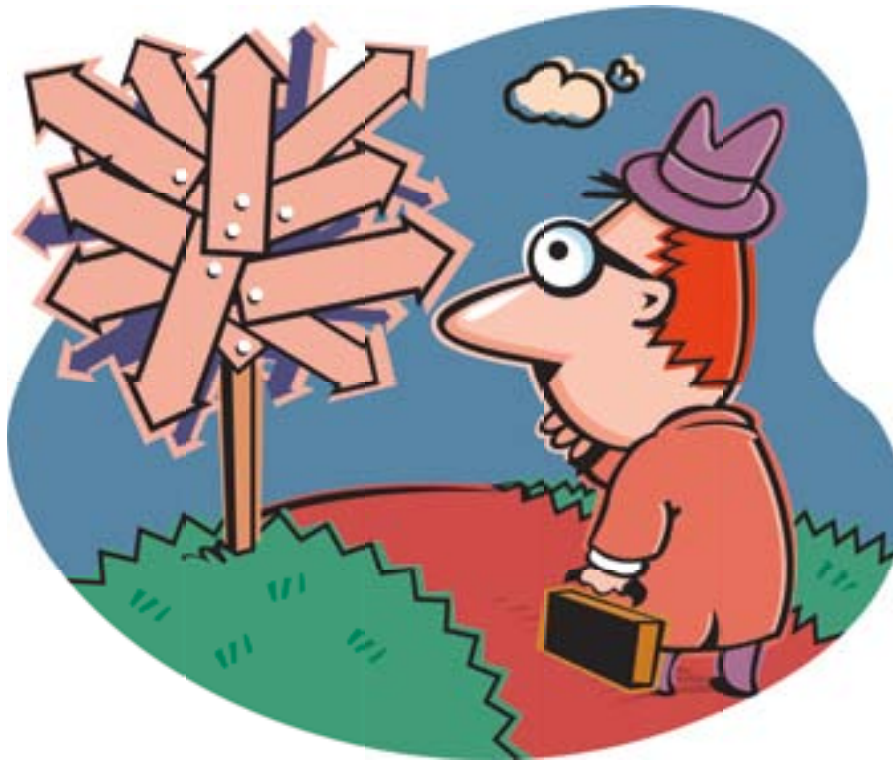
Monet pienyrityksetkin hoitavat nykyään merkittävän osan taloushallinnostaan sähköisesti. Tästä syystä EU:n talousministerit sopivat heinäkuussa 2010 uusista säännöistä, joilla pyritään helpottamaan arvonlisäverolaskutusta.

Euroopan unionin arvonlisäverolaskutusta koskevat monimutkaiset säännöt ovat tähän asti hidastaneet sähköisen taloushallinnon tekniikoiden käyttöönottoa. Tähän on tulossa muutos. Direktiivin voimaantulon jälkeen veroviranomaiset hyväksyvät sähköisiä laskuja samoilla ehdoilla kuin paperilaskuja. Tulossa on myös uusia toimenpiteitä, joilla poistetaan sähköisten laskujen lähetykseen ja säilytykseen liittyviä juridisia esteitä.

Jäsenvaltioilla on myös mahdollisuus ottaa käyttöön valinnainen kassaperusteinen kirjanpitojärjestelmä sellaisten yritysten osalta, joiden liikevaihto on alle kaksi miljoonaa euroa. Näin pk-yritykset voivat lykätä arvonlisäverosaatavien maksua siihen saakka, että asiakas maksaa laskun, ja vähentää näin kassavirtaan kohdistuvia ongelmia.

Euroopan komission arvion mukaan paperisten ja sähköisten laskujen yhtäläisellä kohtelulla voitaisiin saada 18,4 miljardin euron säästöt, jos kaikki yritykset lähettäisivät laskunsa sähköisesti.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_fi.htm
> EU:n markkinasäännöt
> Perustietoa liiketoiminnasta

© Fotolia

Yhden luukun menettely

Kuvittele seuraava tilanne: olet löytänyt markkinaraon, sinulla on liikeidea ja haluat perustaa uuden yrityksen. Haluat uuden tuotteesi tai palvelusi markkinoille mahdollisimman nopeasti, mutta byrokratia tyrehdyttää intosi. Tarina on liiankin tuttu, mutta tähän on nyt tulossa muutos.

EU tiedostaa, että uusilla yrittäjillä on vastassaan aikaa vieviä toimenpiteitä ja liikaa paperitöitä. Small Business Act -aloitteen hyväksynnän jälkeen jäsenvaltiot ovat pyrkineet aktiivisesti vähentämään yritysten perustamiseen kuluvaa aikaa ja kustannuksia.

Uuden osakeyhtiön perustamisaika on nyt keskimäärin 9 päivää (12 päivää vuonna 2007) ja kulut 399 € (485 € vuonna 2007) – ja lisää parannuksia on luvassa vuoden 2010 jälkeen.

Euroopan komissio on lisännyt hankkeen uudeksi tavoitteeksi sen, että toimilupien saamiseen kuluisi korkeintaan kuukausi.

Monissa eri virastoissa asiointi voi olla turhauttavaa uuden yrityksen rekisteröinnissä. Tähän mennessä 18 jäsenvaltiossa on perustettu keskitettyjä palvelupisteitä, joissa yksityinen osakeyhtiö voidaan perustaa yhdellä asiointilla.

Valtiot hyödyntävät toistensa kokemuksia siitä, miten yrityksen perustamista voidaan helpottaa. Esimerkiksi Bulgariassa yrityksen perustamiseen tarvittavia menettelyjä on supistettu yhdistämällä yhdeksän menettelyä yhdeksi. Saksassa järjestelmää on yksinkertaistettu yhtiölain muutoksella, joka kannustaa saksalaisia muuttamaan ideansa konkreettiseksi liiketoiminnaksi. Slovenian sähköisessä palvelupisteessä uuden yrityksen rekisteröintiin kuluu korkeintaan kolme päivää. Uudistus tuomaan pk-sektorille 10,2 miljoonan euron vuotuiset säästöt.

Lisäksi 22 valtiossa on yhden luukun menettelyitä yrityksille, jotka haluavat tarjota palveluitaan muihin maihin. Euroopan komissio ja jäsenvaltiot pyrkivät yhdessä tekemään palvelupisteistä kattavia ja helppokäyttöisiä sähköisen hallinnon portaaleja, joita hyödyntämällä uudet ja vakiintuneet yritykset käyttävät vähemmän aikaa hallinnollisiin toimiin.

Lisäksi ns. vain kerran -periaatteella varmistetaan, ettei yritysten tarvitse toimittaa samoja tietoja monta kertaa eri virastoille lupa-, vero- ja tilastointiasioissa.

Lisätietoja verkossa:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_fi.htm

> *Liiketoimintaympäristön parantaminen: alkava, kasvava ja jatkuva yritys*
> *Käynnistystoimet*

JA

http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/economic-sectors/index_fi.htm

> *Palvelut*

Yrittänyttä ei laiteta

Monet yrittäjät kohtaavat vaikeuksia toimintansa alkuvaiheessa, ennen kuin yritys alkaa menestyä. Silti lähes puolet eurooppalaisista on vastahakoisia asioimaan aiemmin konkurssin tehneen yrittäjän kanssa, ja konkurssilainsäädäntö vaikeuttaa uuden yrityksen perustamista.

Lakkautetuista yrityksistä 15 % lopettaa toimintansa konkurssiin, mikä vastaa vuositasolla 700 000 pk-yritystä ja 2,8 miljoonaa työpaikkaa. Vuonna 2009 useimmissa Euroopan maissa konkurssien määrä nousi jyrkästi maailmanlaajuisen talouskriisin ja taantumun seurauksena.

Sen lisäksi, että epäonnistuminen koetaan sosiaalisena häpeänä, uutta tilaisuutta hakevat yrittäjät voivat joutua pitkään konkurssikäsitelyyn, joka voi kestää toimintamaasta riippuen neljästä kuukaudesta jopa yhdeksään vuoteen. Vaikka tutkimukset osoittavat, että epäonnistuneet yrittäjät oppivat virheistään, yhteiskunta usein aliarvioi yrittäjäksi palaavien mahdollisuudet.

Small Business Act -aloitteella kannustetaan jäsenvaltioita luomaan edellytykset sille, että rehelliset yrittäjät saavat yrityksen lakkauttamiseen liittyvät oikeusmenettelyt loppuun vuodessa, ja Euroopan komissio luo edellytyksiä parhaiden käytäntöjen jakamiselle jäsenvaltioiden kesken.

Useimmissa Euroopan maissa konkurssin tehneitä yrittäjiä kohdellaan nyt tasavertaisesti uusien yrittäjien kanssa, myös EU:n tukiohjelmien saatavuuden osalta. Belgiassa, Espanjassa, Irlannissa, Isossa-Britanniassa ja Suomessa on ryhdytty toimiin konkurssimenettelyn nopeuttamiseksi, mutta paljon työtä on vielä tehtävänä kaikissa jäsenvaltioissa.

Lisätietoja verkossa:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_fi.htm

- > *Liiketoimintaympäristön parantaminen: alkava, kasvava ja jatkuva yritys*
- > *Liiketoiminnan toinen mahdollisuus*

Rahoituksen saanti

Jo ennen taantuman alkua joillakin pienillä yrityksillä oli vaikeuksia saada rahoitusta kasvulleen tai innovaatioilleen. Olipa kyseessä autolaina kuljetusyritystä varten tai uuden biotekniikkayrityksen pääomarahaus, monet pk-yritykset kohtaavat vaikeuksia rahoituksen saannissa.

Vuoden 2008 taluskriisin jälkimainingeissa pankit ovat monissa maissa nyt entistä haluttomampia myöntämään lainoja yrityksille, mikä tekee liiketoiminnasta entistä haastavampaa.

Haasteena on nyt varmistaa tarvittavien rahoitusmuotojen saanti pk-yrityksille.

Euroopan komissio on perustanut pk-yritysten rahoitusfoorum, jossa pk-yritysten, pankkien ja muiden rahoituslaitosten edustajat kokoontuvat säännöllisesti pohtimaan, miten voidaan ratkaista parhaiten tämänhetkiset haasteet ja pitkän aikavälin rakenneongelmat pk-yritysten rahoituksen saannissa.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_fi.htm
> Rahoituksen hakeminen
> Parempia rahoitusmahdollisuuksia

Helpompi lainansaanti

Useimmat eurooppalaisyritykset hakevat ulkoista rahoitusta pankkilainoilla. Pk-yrityksille lainansaanti voi olla kuitenkin vaikeaa varsinkin, jos yrityksellä ei ole vakuuksia tai riittävän pitkää toiminta- tai luottohistoriaa.

EU tukee jäsenvaltioiden rahoituslaitoksia, kuten pankkeja, leasing-yhtiöitä, vakuusrahastoja, takuurahastoja, tukipankkeja ja muita pk-yrityksiä palvelevia rahoituslaitoksia, tarjoamalla lainatakuita. Näin rahoituslaitokset pienentävät riskiään ja voivat tarjota pk-yrityksille enemmän luottoja kuin muuten olisi mahdollista. Takausjärjestelmä on pienyrityksille kilpailukyvyyn ja innovoinnin puiteohjelman (CIP) puitteissa tarjottava rahoitusapu, jota hallinnoi komission puolesta Euroopan investointirahasto (EIR).

Vuosina 1998–2010 lähes puoli miljoonaa pienyritystä hyötyi EU:n rahoitusvälineillä järjestetyistä takauksista.

Vuonna 2007 käynnistetyllä puiteohjelmalla on yli miljardin euron budjetti lainojen ja pääomarahoituksen turvaamiseksi markkinaraon löytäneille pk-yrityksille. Tuotosuhde

euroa kohti on keskimäärin kuusi euroa riskipääomaa ja jopa 40 euroa pankkilainaa, joten ohjelman ennustetaan vuoteen 2013 mennessä tuottavan noin 30 miljardia euroa uutta rahoitusta pienyrityksille ja hyödyttävän jopa 400 000 pk-yritystä.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_fi.htm
> Pääoma, lainat ja pankkitakaukset
> Kilpailukyvyyn ja innovoinnin puiteohjelma (CIP) - rahoitusvälineet

JA

http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_fi.htm
> Rahoituksen hakeminen
> Rahoituksen saanti - kansalliset rahoituksen välittäjät

Mikroluotto

Mikroluoton (alle 25 000 euron suuruisen lainojen) saatavuuden parantaminen edistää uutta yritystoimintaa, virkistää talouskasvua ja avaa ovia ihmisille, joilla ei muuten olisi tällaisia mahdollisuuksia.

Yrittäjillä on usein vaikeuksia pienten määrien lainaamisessa, koska pankit pitävät mikroluottoja riskipitoisena ja vähätuottoisena toimintana, ja käsittelykulut ovat suuria luoton määrään verrattuna. Näiden ongelmien ratkaisemiseksi monissa jäsenvaltioissa on mikrolainoihin erikoistuneita rahoituslaitoksia. EU pyrkii aktiivisesti auttamaan jäsenvaltioita ja alueita parantamaan mikroluoton saatavuutta yrittäjille sekä vaihtamaan parhaita käytäntöjä.

EU antaa mikrolainojen takauksia vuosina 2007–2013 käynnissä olevan kilpailukyvyyn ja innovoinnin puiteohjelman (CIP) avulla, jota hallinnoi Euroopan investointirahasto (EIR), sekä aluetasolla rakennerahastojen kautta JEREMIE-hankkeen (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises) avulla.

JASMINE (European Commission Initiative to reinforce development of micro-credit in

Europe) -hankkeessa kohteena ovat erityisesti sosiaalisesti syrjäytyneet ihmiset sekä etniset vähemmistöt, jotka haluavat yrittäjiksi. Lisäksi on perustettu European Progress Microfinance Facility (EPMF), joka tarjoaa mikrolainoja pääasiassa työttömille, jotka haluavat perustaa yrityksen.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_fi.htm
> Pääoma, lainat ja pankkitakaukset

Taloudellista tukea Euroopan investointipankilta (EIP)

Euroopan investointipankki (EIP) on EU:n pitkäaikaislainoja myöntävä rahoituslaitos. Vuodesta 2008 lähtien pankki on keskittynyt vahvasti pk-yrityksiin rahoituskulun täyttämiseksi.

EIP on varannut 30 miljardia euroa vain pk-yrityksille kaudelle 2008–2011. Tämän ennakkemättömän panostuksen ansiosta pk-yrityksille on suunnattu jo miljardeja euroja liikepankkien kautta lokakuusta 2008 lähtien. Lisäksi investointipankki on varannut miljardi euroa Euroopan investointirahaston (EIR) kautta myönnettävän, oman ja vieraan pääoman ominaisuuksia yhdistävän hybridi-pääoman (ns. mezzanine- tai välirahoituksen) myöntämiseen.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_fi.htm
> Pääoma, lainat ja pankkitakaukset
> Euroopan investointipankin (EIP:n) pk-yrityslainat

Oman pääoman ehtoinen rahoitus

Riskipääoma on yritykselle kasvuvaiheessa (alku- tai kehitysvaiheessa) tarjottavaa rahoitusta. Pienten innovaatio- ja kasvuyritysten on hankittava pääomaa (sijoituksia) ulkoisista lähteistä, jos yrityksellä ei ole omia resursseja tai lainoja saatavilla.

Monet sijoittajat ovat kuitenkin haluttomia sijoittamaan startti- ja innovaatioyrityksiin suurten riskien ja transaktiokustannusten takia tai koska tuotto-riskisuhde ei vastaa odotuksia.

Komissio tekee tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa parantaakseen pääomasijoitusmarkkinoiden toimivuutta, jotta hyvillä hankkeilla löydettäisiin sopivat sijoittajat ja Eurooppaan saataisiin entistä avoimempia ja kilpailukykyisempiä pääomasijoitusmarkkinat. Komissio kannustaa jäsenvaltioita ottamaan oppia hyvistä käytännöistä ja tukemaan bisnesenkisijoituksia, erityisesti valtioiden rajat ylittävissä toiminnassa, sekä tekemään yhteistyötä pääomasijoitusrahastojen kanssa.

EU pyrkii parantamaan riskipääoman saatavuutta yrityksille kilpailukyvyyn ja innovoinnin puiteohjelman (CIP) rahoitusvälineiden avulla: kasvavien ja innovatiivisten pk-yritysten rahoitustuki (GIF) tarjoaa riskipääomaa käynnistys- tai laajennusvaiheessa oleville pk-yrityksille.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_fi.htm

> Pääoma, lainat ja pankkitakaukset
 > Kilpailukyvyyn ja innovoinnin puiteohjelma (CIP) - rahoitusvälineet

Välirahoitus eli mezzanine-rahoitus

Euroopan komissio on sitoutunut parantamaan Euroopan markkinoita oman ja vieraan pääoman ominaisuuksia yhdistävillä rahoitusvälineillä. Tämä ns. mezzanine-rahoitus soveltuu yrityksille niiden elinkaaren eri vaiheissa, kuten kasvun tai liiketoiminnan siirron yhteydessä.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_fi.htm

> Rahoituksen saanti
 > Parempia rahoitusmahdollisuuksia

Kassavirran parantaminen: maksuviivästyksen ehkäiseminen

Rahoitus on yrityksille merkittävä huolenaihe, mutta kassavarojen puute ilmenee toisaalta myös vaikeutena maksaa laskut ajallaan. Laskujen maksuaika vaihtelee huomattavasti EU:ssa, mikä on aiheuttanut pk-yrityksille monissa maissa vakavia ongelmia. **EU sopi siksi lokakuussa 2010 maksuviivästyksidiirektiivin muutoksesta, jolla velkojia – yleensä pk-yrityksiä – suojataan paremmin kuitenkin sopimusvapautta rajoittamatta. Viranomaisten tulee maksaa laskut 30 päivän kuluessa välttääkseen EU:n tasolla sovitulta vähimmäiskorolta. Toimenpiteen odotetaan lisäävän yritysten likviditeettiä 180 miljardilla eurolla.**

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_fi.htm
> Perustietoa liiketoiminnasta
> Maksuviivästyksen torjunta

Parempi tutkimusrahoituksen saanti

Komissio tukee jatkossakin pk-yrityksen pääsyä tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen seitsemänteen puiteohjelmaan (FP7). **Komissio pyrkii varmistamaan, että 15 % FP7:n yhteistyöohjelman budjetista (ts. 5 miljardia) osoitetaan pk-yrityksille, käynnistämällä pk-yrityksille suunnattuja hakuja, joissa on pk-yrityksille korvamerkitty budjetti, ja tehositamalla hakijoiden saamaa tukea parannetun tiedonsaannin ja kampanjoinnin avulla.**

FP7-ohjelman määrärahasopimusmallia on muutettu siten, että pk-yrityksen asema säilyy samana koko hankkeen keston, jotta välttyttäisiin nopeasti kasvavien yritysten rankaisemiselta.

Useita komission huhtikuussa 2010 esittelemiä kevennysehdotuksia ollaan ottamassa käyttöön, ja niiden avulla FP7-ohjelma muokataan käyttäjälähtöisemmäksi.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_fi.htm
> Innovaatiot, tutkimus ja teknologian kehittäminen

Jäsenvaltioissa: apua pk-yrityksille

Talouselämä elvyttääkseen EU toteutti vuonna 2009 valtiontukimääräyksiä väliaikaisia muutoksia, jotka helpottivat jäsenvaltioiden tukea pienyrityksille. Komissio on myös keventänyt pienyritysten valtiontukea koskevia määräyksiä. Käsikirja valtiontukimääräyksistä tarjoaa viranomaisille koosteen pk-yrityksille tarjottavan valtiontuen mahdollisuuksista uusien järjestelyjen puitteissa.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_fi.htm
> Kilpailusäännöt
> Käsikirja valtionapusäännöistä pk-yrityksille

Koheesion parantaminen

Koheesiopolitiikka tarjoaa EU:n suurimman pk-yrityksille suunnatun tuen. Yritystukeen on osoitettu 55 miljardia euroa kaudelle 2007–2013. Siitä lähes 50 % eli **noin 27 miljardia on kohdistettu suoraan pk-yrityksille. Loput on tarkoitettu kohdentaa yritysten koosta riippumattomiin, tuottavuutta kohentaviin investointeihin, mistä hyötyvät myös pk-yritykset.** Euroopan sosiaalirahasto (ESR) tiedostaa pk-yritysten osuuden uusien työpaikkojen luomisessa, ja **suunnitteilla on 14 miljardin**

lisäinvestoinnit, joilla ESR keskittyy helpottamaan yritysten sopeutumista markkinatilanteisiin tukemalla suoraan etenkin pk-yrityksiä.

Pk-yrityksille osoitettu osuus vaihtelee jäsenvaltioittain maakohtaisten tarpeiden ja prioriteettien perusteella. Pk-yrityksiin liittyviä tuettuja toimintoja ovat rahoituksen saannin parantaminen, tieto- ja viestintäteknologian käytön lisääminen, alueellisten ja paikallisten T&K- ja innovointiedellytysten luominen, pk-yrityksille suunnattujen liiketoiminnan infrastruktuurien ja tukipalvelujen perustaminen, yhteistyön (esim. teknologiansiirtojen) edistäminen samalla maantieteellisellä alueella toimivien yritysten, tutkimuslaitosten ja viranomaisten välillä tai eri alueiden ja valtioiden välillä, ympäristö- ja innovaatiotekniikoiden ja hallintajärjestelmien käyttöönotto pk-yrityksissä, yrittäjyyden ja yrittäjäkoulutuksen edistäminen sekä pk-yritysten henkilöstöresurssien parantaminen.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_fi.htm
> Yritysinvestoinnit

Yrittäjyyden edistäminen

Yrittäjähengen vaaliminen Euroopan kansalaisten keskuudessa on eräs Small Business Act for Europe (SBA) -aloitteen keskeisistä periaatteista. Monilla eri ohjelmilla tiedotetaan yrittäjäksi aikoville mahdollisista urapoluista ja kannustetaan kaikenikäisiä ja -taustaisia ihmisiä näkemään yrittäjyys kiinnostavana vaihtoehtona.

Vuoden 2010 Eurobarometri-kyselyn mukaan vain 45 % eurooppalaisista olisi mieluummin yksityisyrittäjä kuin toisen palveluksessa. Amerikkalaisten vastaava luku on 55 % ja kiinalaisten 75 %.

Tukemalla verkostoja (kuten naisyrittäjiä), tehostamalla yrittäjäkoulutusta ja edistämällä liikkuvuutta sekä hyvien käytäntöjen vaihtoa EU osoittaa, kuinka tärkeänä se pitää yrittäjyyden edistämistä.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_fi.htm
> Yrittäjyyden edistäminen

Euroopan pk-yritysviikko

Ensimmäistä Euroopan pk-yritysviikkoa vietettiin toukokuussa 2009, vain 12 kuukautta sen jälkeen, kun Euroopan komissio julkisti Small Business Act -aloitteen.

Yrittäjät nostettiin etualalle tapahtumissa, joita järjestettiin 36 maassa. Teemaviikolla autettiin yrittäjiä luomaan arvokkaita verkostoja ja lisättiin suuren yleisön tietoisuutta yrittäjyydestä.

Toukokuussa 2010 toista kertaa järjestetty Euroopan pk-yritysviikko veti arviolta 3,2 miljoonaa ihmistä yli 1 500 tapahtumaan, joissa tiedotettiin pk-yritysten käytössä olevista tukirakenteista ja korostettiin yrittäjien osuutta EU:n hyvinvoinnissa, työllisyydessä, innovointitoiminnassa ja kilpailukyvyssä. Euroopan pk-yritysviikko järjestetään myös vuoden 2011 aikana.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_fi.htm
> Yrittäjyyden edistäminen -> Euroopan pk-yritysviikko

Hyvien toimintatapojen vaihto

Vastavuoroisen oppimisen edistäminen päätöksentekijöiden välillä on tärkeä osa EU:n yrittäjyyden edistämistoimintaa.

Euroopan komissio pyrkii yhdessä jäsenvaltioiden kanssa tunnistamaan hyviä esimerkkejä toimivien pk-yritystoimintaan liittyvien toimintatapojen vaihdosta. On perustettu hyvien toimintatapojen tietokanta, joka sisältää esimerkkejä Small Business Act -aloitteen periaatteiden hyvistä käytännön toteutuksista.

Osallistujamaista on kerätty yli 600 hyvää toimintatapaa viimeisen 10 vuoden aikana. Päätöksentekijät voivat ammentaa ideoita toistensa kokemuksista ja soveltaa lähestymistapoja omilla alueillaan. Esimerkiksi vuonna 2009 Belgia ilmoitti saaneensa idean vihreisiin teknologioihin investoiville yrityksille suunnattuun ns. ympäristöapurahaan Alankomaissa toteutetuista käytännöistä, ja Viro on todennut, että maan uuden konkurssimenettelyn laadinnassa käytettiin mallina Itävallan, Saksan ja Suomen vastaavia käytänteitä.

Ideoiden vaihto on levinnyt myös EU:n rajojen ulkopuolelle ehdokasmaihin ja muihin naapurimaihin.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_fi.htm
> Hyvät toimintatavat

Yrittävä Eurooppa -palkinnot

Yrittävä Eurooppa on Euroopan komission vuonna 2006 perustama kilpailu, jonka tavoitteena on tunnustaa ja palkita yrittäjyyttä ja pk-yrityksiä tukevien viranomaisten osaamista.

Kansallisiin kilpailuihin osallistuu vuosittain yli 300 hanketta, minkä jälkeen korkean tason

tuomaristo valitsee kilpailun parhaimmiston. Kilpailulla tunnistetaan parhaita toimintatapoja yrittäjyyden ja pk-yritysten tukemisessa paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla.

Vuonna 2010 tuomariston erikoispalkinnon voitti ranskalainen Agence Régionale de Développement des Territoires d'Auvergne (Auvergnen alueellinen kehitysvirasto) hankkeellaan "Vierailevat yrittäjät". Hankkeella on onnistuttu houkuttelemaan yrittäjiä perustamaan yrityksen syrjäisenä maalaisseutuna pidetylle alueelle. Osallistujat ovat hyötäneet räätälöidystä käynnistystuesta ja -rahoituksesta, jonka avulla alueelle on luotu 600 uutta työpaikkaa.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_fi.htm
> Hyvät toimintatavat
> Yrittävä Eurooppa -palkinnot

Erasmus nuorille yrittäjille

Nuoret yrittäjät voivat varmistaa yrityksensä menestyksen ottamalla oppia kokeneilta liikkeenharjoittajilta. Siksi EU tarjoaa tukea nuorille, joilla on hyviä ideoita ja jotka haluavat kokeneemman yrittäjän opastusta.

Erasmus nuorille yrittäjille -ohjelmassa uusia yrittäjiä sijoitetaan työskentelemään EU:n alueella sijaitseviin pk-yrityksiin, joissa he voivat kehittää liiketoiminnan osaamistaan. Opastusta tarjoavat yrittäjät jakavat kokemuksiaan kohtaamistaan esteistä ja toimivan liiketoiminnan kehittämistä.

Ohjelmalla korostetaan sisämarkkinoiden arvoa rohkaisemalla yrittäjiä suuntaamaan katseensa kotimaan rajojen ulkopuolelle. Toisessa valtiossa vietetyn, korkeintaan kuuden kuukauden mittaisen jakson jälkeen nuorella yrittäjällä on selkeämpi liiketoimintasuunnitelma sekä arvokas kontaktiverkosto.

Hankkeen 21 ensimmäisen kuukauden aikana vuosina 2009 ja 2010 vaihto-ohjelmaan osallistui 724 yrittäjää. Lähivuosina ohjelmalla on tarkoitus tukea vuosittain keskimäärin 800 vaihtoa ja 1 600 yrittäjää.

Liikkuvia yrittäjiä

Luca Poli, yrittäjähenkkinen italialaiskirurgi, joka vietti kolme kuukautta Espanjassa työskennellen Francine Huamanin, kokeneen yrittäjän, hyvinvointikeskuksessa.

”Olin suunnitellut yrityksen perustamista yli kaksi vuotta, mutta ideoiden kehittäminen, rahoituksen järjestäminen, toimitilojen löytäminen ja muu vaatii aikaa. Kun sain tilaisuuden osallistua Erasmus-ohjelmaan, ideani oli jo kehitteillä, mutta se kaipasi hienosäätöä. Heinäkuusta syyskuuhun Espanjassa viettämäni jakson aikana opin kokeneelta yrittäjältä ja pääsin kokeilemaan ideoitani ohjelman puitteissa”, Poli kertoo.

”Minulle oli ilo tarjota Lucalle paikka hyvinvointikeskuksessani. Kokemus sujui niin hyvin, että annan mielelläni opastusta tulevaisuudessakin”, sanoo Huaman.

Lisätietoja verkossa

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_fi.htm

> Yrittäjyyden edistäminen
> Erasmus nuorille yrittäjille

Sukupuolten välisen kuilun kaventaminen

Tiedon levittäminen yrittäjäksi aikoville, esikuvien korostaminen ja mentoroinnin tarjoaminen ovat yhtä tärkeitä kuin luoton saanti ja byrokratian vähentäminen – etenkin kannustettaessa naisia tarttumaan uusiin liiketoimintamahdollisuuksiin.

EU haluaa varmistaa, että naisilla on käytössään kaikki yrityksen perustamiseen tarvittavat tiedot. Tästä syystä **vuonna 2009 perustettiin Euroopan naisyrittäjien lähettiläiden verkosto. Ryhmään kuuluu noin 250 menestyvää eurooppalaista liikenaisista, jotka kampanjoivat kouluissa, yliopistoissa, konserneissa ja tiedotusvälineissä innostaakseen kaikenikäisiä naisia perustamaan oman yrityksen. Lisäksi naiset toimivat esikuvina kertomalla omista kokemuksistaan.**

Euroopan komissio on myös perustamassa eurooppalaisten naisyrittäjien mentorointiverkostoa, jolla parannetaan uusien naisyrittäjien mahdollisuuksia perustaa kestäviä ja menestyviä yrityksiä tarjoamalla räätälöityjä käytännön työka-

luja vasta valmistuneille naisille Women@Business-portaalissa.

Lisätietoja verkossa:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_fi.htm

> Yrittäjyyden edistäminen
> Naisyrittäjät

Luciana Delle Donne, Officina Creativa Soc. Coop Sociale, Italia

© Euroopan komissio

Yrittäjyyskoulutus

Yrittäjyys kuuluu elämän perustaitoihin, mikä tekee ajattelutavasta luovan sekä antaa arviointi- ja riskinotto- ja innovointitaitoja. Yrittäjyys on kyky siirtää ideat käytäntöön.

Koska koulutusjärjestelmissä on siirrytty kohti taitoperusteista oppimista, yrittäjyyteen liittyvistä taidoista on tullut erittäin arvostettuja useissa jäsenvaltioissa. Joissakin maissa yrittäjyys on jo otettu osaksi toisen asteen koulutuksen oppisuunnitelmia, ja joka kolmannessa jäsenvaltiossa yrittäjyyskoulutukselle ollaan laatimassa kansallista strategiaa tai toimintasuunnitelmaa. Joissakin jäsenvaltioissa on kuitenkin vielä paljon työtä tehtävänä.

Toisen asteen koulutuksen lisäksi yrittäjyys- taidot on otettu ammatillisen koulutuksen oppisuunnitelmiin useimmissa EU-maissa, mutta niissä on edelleen suuria aukkoja. Korkeakouluopetuksessa yrittäjyyskurssit ovat useissa tapauksissa edelleen liian rajallisia jo liiketaloutta tai kansantaloustiedettä opiskeleville.

- Espanjan Asturiassa yläasteen oppilaat johtavat pienimuotoisia vienti- ja tuontiyrityksiä osana alueellista oppisuunnitelmaa. Tutkimusten mukaan noin 16 % näihin "miniyrityksiin" osallistuvista oppilaista perustaa myöhemmin oman yrityksensä.
- Irlannissa Dublinin teknisen opiston opiskelijat järjestävät hyväntekeväisyystapahtuman yrittäjyyden teoriakokeen suorittamisen sijasta.
- Isossa-Britanniassa Strathclyden yliopiston sovelletun musiikkiteiden osastolla opetetaan yrittäjyyttä tiedostaen, että muusikon uraan kuuluu usein olennaisesti itsensä työllistäminen.

Euroopan komissio tekee yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa varmistaakseen, että opettajille on tarjolla yrittäjyysopetuksen koulutusta ja innovatiivisia opetusmateriaaleja.

Lisätietoja verkossa:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_fi.htm

> Yrittäjyyden edistäminen

> Yrittäjyyskoulutus

Markkinoiden hyödyntäminen

EU:n sisämarkkinoiden hyödyntäminen

Euroopan sisämarkkinoilla on 500 miljoonaa kuluttajaa, mutta liian monet pk-yritykset unohtavat suunnata katseensa myös kotimaan rajojen yli. EU panostaa vahvasti sisämarkkinoiden toteutukseen, jotta Euroopan valtava potentiaali voitaisiin vapauttaa.

Euroopan komission lokakuussa 2010 esittelemä sisämarkkinalaki sisältää kattavat toimet esteiden poistamiseksi EU:n laajuisen liiketoiminnan tieltä. Kattavilla toimilla edistetään maakoh- taisten määräysten erojen häivyttämistä, menettelyjen päällekkäisyyden poista- mista ja tiedonsaantia liiketoiminnan mahdollisuuksista.

Laki sisältää erityistoimia, joilla autetaan pk-yrityksiä innovoimaan, luomaan uusia liiketoimintamalleja, saamaan helpommin rahoitusta sekä myymään tuotteita ja pal- veluita rajojen yli toimintaympäristössä, jossa on vähemmän byrokratiaa.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_fi.htm
> Rajat ylittävä liiketoiminta
> Sisämarkkinoiden toimenpideohjelma

Yhtiölainsäädännön yksinkertaistaminen

Eräs tärkeimmistä keinoista rajat ylittävän kau- pan vilkastuttamisessa on se, että pk-yritysten annetaan harjoittaa liiketoimintaa koko EU:n alueella ilman tarvetta perustaa jokaiseen toimintamaahan erillinen yhtiö. Euroopan komissio on tehnyt ehdotuksen yksityisen eurooppayhtiön säännöistä, joilla poistetaan sisämarkkinoiden esteitä.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_fi.htm
> Alkava, kasvava ja jatkuva liiketoiminta
> eurooppayhtiö

Palvelujen myynti

Vuoden 2009 lopulla voimaan tullut EU:n palveludirektiivi lupaa merkittävä etua yrityksille, jotka haluavat myydä palvelujaan rajojen yli.

Direktiivillä helpotetaan koko Euroopan alueella toimivan palveluyrityksen perusta- mista ja tarjotaan yrityksille mahdollisuus hoitaa asiansa yhdellä luukulla jokaisessa jäsenvaltiossa esimerkiksi ympäristölupien ja valtuutusten kaltaisissa asioissa.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/economic-sectors/index_fi.htm
> Palvelut

Standardien ymmärtäminen

Monien pk-yritysten ongelma on se, että Euroopan unionin standardien noudattaminen on liian monimut- kaista. Pk-yrityksille tulee tiedottaa enemmän standardeista ja niiden vaikutuksista liiketoimintaan.

Tämän tavoitteen saavuttamiseksi **standardi- en tiedot julkaistaan nyt tähän tarkoitukseen laaditussa sivustossa, jossa selitetään, miten standardit vaikuttavat eri sektoreihin. Lisäksi perusteilla on standardeihin liittyviä pk-yri- tysten tukipalveluita ja portaali.** Euroopan komissio on investoinut myös hankkeisiin, joilla edistetään pk-yritysten osallistumista standardien laadintaprosessiin ja tuetaan pienyritysten edunvalvontaa.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_fi.htm
> Standardit
> Standardointi ja pk-yritykset

Teollisoikeuksien suojaaminen

Pk-yritysten arvokkaimmat varat ovat useammin aineetonta kuin kiinteää omaisuutta. Näiden varojen suoja- minen on elintärkeää laajennuttaessa uusille markkinoille.

Edullinen ja helppokäyttöinen teollisoi- keuksien suojausjärjestelmä on eräs EU:n prioriteeteista pk-yritysten tukemisessa ja sisämarkkinoiden toteutuksessa. EU:n

tavoitteena on työstää yhtenäinen eurooppapatentti ja perustaa patenttitoimisto patenttioikeuksien puolustamiseksi. Tällä vähennettäisiin pienyritysten kuluja ja tehtiisiin oikeusjärjestelmästä ennustettava.

EU:n laajuisen tavaramerkkioikeuden kustannuksia on jo vähennetty kaikkien yritysten osalta poliittisen sopimuksen ansiosta, jolla vähennetään maksuja 40 % ja yksinkertaistetaan rekisteröintimenettelyitä.

Neuvontapiste tarjoaa maksutonta neuvontaa sähköpostitse sekä Internet-lähteitä, joissa on tietoa teollis- ja tekijänoikeuksista EU:n rahoittamissa hankkeissa. Kiinassa on lisäksi kaikille pk-yrityksille avoin neuvontapiste, joka antaa asiantuntijaneuvontaa teollisuusasioissa tai Kiinaan liittyvissä asioissa.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/innovation-research-copyright/index_fi.htm
> Teollis- ja tekijänoikeudet

Julkisten tarjouskilpailujen voittaminen

EU on sitoutunut varmistamaan, että pk-yritykset saavat oikeudenmukaisen osuuden Euroopan unionin alueen julkisista hankintasopimuksista ja että ne voivat hyödyntää kaikkia mahdollisuuksiaan. Viimeisimpien tutkimusten mukaan pk-yritykset saavat 34 % kaikista EU:ssa julkaistuista julkisista hankintasopimuksista, kun taas niiden osuus kokonaistaloudesta on 52 %.

Komissio on laatinut jäsenvaltioiden ja hankintayksiköiden käytännössä, joilla parannetaan pk-yritysten mahdollisuuksia saada julkisia hankintasopimuksia. Yritys-Eurooppa on verkosto, jonka tavoitteena on kouluttaa yrityksiä ja edistää vuoropuhelua julkishallinnon yksiköiden ja pk-yritysten välillä.

Lisäksi komissio pyrkii parantamaan hankintamahdollisuuksien avoimuutta ja kohentaa yritysten mahdollisuuksia osallistua tarjouskilpailuihin kotimaansa ulkopuolella. Esimerkkinä mainittakoon, että vaikka vain rahalliselta arvoltaan tietyn summan ylittävät hankinnat on julkaistava EU:n laajuisessa TED (Tenders Electronic Daily) -sivustossa, **hankintayksiköillä on nyt mahdollisuus julkaista myös pienempiä hankintoja. eCerts-järjestelmällä autetaan yrityksiä ja viranomaisia ymmärtämään, mitä asiakirjoja tarvitaan Euroopan laajuisten hankintamahdollisuuksien hyödyntämiseksi.** Lisäksi vuoden 2011 aikana otetaan käyttöön TED-tietokannan verkkotyökalu liikekumppaneiden hakuun. Tämä noudattaa yleistyvää suuntausta hakea tarjouskilpailujen tietoja ja asiakirjoja sähköisesti: 58 % tilaajista ja 42 % yrityksistä käytti e-hankintatyökaluja vuonna 2007, mutta vuonna 2010 luvut olivat jo 73 % ja 82 %.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/business-procurement/index_fi.htm
> Julkiset hankinnat

Innovaatiot: menestyksen avain

Olipa tavoitteenasi sitten suurempi markkinaosuus kotimaassa, EU:n alueella laajentuminen tai kasvumarkkinoille pyrkiminen, menestys riippuu usein innovatiivisesta tuotteesta. Innovaatio ei tarkoita aina huipputeknisiä tuotteita. Se voi liittyä yhtä lailla uusiin liiketoimintamalleihin, suunnitteluun, brändiin tai palveluun.

EU:n lokakuussa 2010 esittelemällä Innovaatiounioni-hankkeella pyritään keskittämään tutkimus- ja innovaatiopoliittisia linjauksia yhteiskunnan keskeisiin haasteisiin, joihin liittyy vahva taloudellinen potentiaali, esimerkiksi ilmastomuutokseen, energiatehokkuuteen ja väestökehitykseen. Innovaatiounioni

pyrkii nopeuttamaan ratkaisujen ideointia, kehitystä ja tuotantoa sekä niiden integroimista kansalaisten päivittäiseen elämään. Lisäksi tavoitteena on poistaa pullonkauloja, jotka estävät tällä hetkellä ideoiden pääsyä markkinoille. Näitä ovat esimerkiksi kallis patentointi, markkinoiden sirpaloituminen, sijoituspääoman rajallinen saatavuus sekä taitopula.

Kvanttiloikka ja Nobelin palkinto eurooppalaiselle innovaatiolle

Hollantilainen fyysikko Andre Geim ja hänen brittiläinen tutkimuskumppaninsa Konstantin Novoselov voittivat vuoden 2010 Nobelin fysiikanpalkinnon grafeenin tutkimuksesta. Grafeeni on uusi, vain yhden atomin paksuinen hiilirakenne, joka on maailman ohuin ja vahvin materiaali. Mullistavalla tutkimustyöllä on lukuisia mahdollisia käyttökohteita, kuten erittäin nopeat ja kevyet grafeenitransistorit, puhumattakaan läpinäkyvistä kosketusnäyttöistä, aurinkokennoista ja valotauluista. Tutkijoiden urauurtava työ oli osin EU:n kilpailukyvyyn ja innovoinnin puiteohjelman (CIP) rahoittama.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/innovation-research-copyright/index_fi.htm
> Innovaatiot ja T&K
> EU:n innovaatiopoliittikka

Ekoinnovaatio: muutoksista mahdollisuuksiin

Kestävien ratkaisujen löytäminen päivittäisiin ongelmiin voi pitää sisällään hyviä liiketoimintamahdollisuuksia. Ekoinnovaatioilla – ympäristöä säästävillä uusilla tuotteilla, palveluilla ja prosesseilla – on olennainen rooli EU:n kestävän kehityksen ja kestävien työpaikkojen luomiseen liittyvissä tavoitteissa.

Vuonna 2008 EU:n ympäristöystävällinen teollisuus työllisti noin 3,4 miljoonaa henkilöä ja sen liikevaihto oli yli 300 miljardia euroa. Toimialan inflaatiokorjattu kasvuprosentti on arviolta 5,9 %, eli alan tulevaisuus vaikuttaa varsin lupaavalta.

Kilpailukyvyyn ja innovoinnin puiteohjelmassa (CIP) ekoinnovaatiohankkeille on osoitettu 200 miljoonaa euroa kaudelle 2008–2013. Lisäksi komissio edistää ekoinnovaatioryppäiden syntymistä ja pyrkii poistamaan esteet osaamisen siirrolta ympäristöteknologia-alan pk-yritykseltä toiselle.

Myös pk-yrityksillä, jotka eivät ole suoraan mukana vihreiden tuotteiden kehittämisessä, on oma roolinsa. Ympäristöratkaisuihin investoivat yritykset havaitsivat usein, että kilpailukyky kasvaa kustannussäästöjen ansiosta. Tästä syystä Euroopan komissio lisää Enterprise Europe Network –verkoston ympäristö- ja energiatehokkuusasiantuntijoita, jotka voivat antaa neuvontaa pk-yrityksille.

Auringon kaupunki: malli kestävälle kaupunkiasumiselle

Heliopolis, auringon kaupunki, oli muinaisen Egyptin pääkaupunki. Toinen "auringon kaupunki" sijaitsee Alankomaiden Heerhugowaardissa, ja siellä on tällä hetkellä 1 700 asuntoa. Tämä maailman ensimmäinen hiilineutraali kaupunki voi toimia mallina kestävälle yhdyskuntasuunnittelulle. EU:n rahoittama Stad van de Zon on rakennettu maalle, joka oli turvesoiden peittämä, ja sen energia saadaan kolmesta tuulimyllystä sekä lukuisista aurinkopaneeleista. Jätevesi puhdistetaan luonnonmukaisesti kaisloilla, ja lähistöllä oleva metsä sitoo ilmakehän hiilidioksidiä.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/environment-business/index_fi.htm

Pk-yritykset ja digitaalitalous

Digitaalitalous tarjoaa merkittäviä innovointimahdollisuuksia huipputeknisille pk-yrityksille, jotka voivat kehittää erikoistuotteita, mutta myös perinteiset yritykset voivat tehostaa kilpailukykyään digitaalisella osaamisella. Siksi EU pyrkii poistamaan digitaalimarkkinoiden esteitä, rakentamaan luottamusta Internet-verkkoihin, varmistamaan digitaalipalveluiden yhteensopivuuden ja edistämään digitaalitaloutta.

EU haluaa Euroopan pk-yritykset täysipainoisesti mukaan tähän toimintaan. Komissio on käynnistänyt erilaisia mittavia Euroopan laajuisia pilottihankkeita, joilla kokonaisille toimialoille luodaan maailmanlaajuisia digitaalisia toimitusketjuja.

Euroopan digitaaliteollisuuden tulevaisuudennäkymien kannalta on keskeistä, että juuri oikeat taidot saadaan kaikkien alojen käyttöön. Marraskuussa 2010 järjestettiin tästä aiheesta ensimmäinen tiedotuskampanja, Euroopan e-taitoviikko. Teemaviikkoon osallistui 35 maata, ja monissa maissa ollaan jo suunnittelemassa e-taito- ja digitaalitaloushankkeita. Lisäksi Uudet taidot uusien työpaikkoja varten -hankkeessa (eri sidosryhmien edustajista muodostuva tieto- ja viestintäteknisten taitojen neuvosto) pyritään kaventamaan eroa digitaalitalouden kysynnän ja tarjonnan välillä.

Komissio on laatinut pk-yrityksille uuden verkkopohjaisen eBusiness-ratkaisujen oppaan osana European eBusiness Support Network (eBSN) -tukiverkkoa. Oppaassa tarkastellaan eBusiness- ja tietotekniikkaratkaisujen markkinoita ja autetaan yrityksiä löytämään ja valitsemaan sopivat tuotteet, ratkaisut ja palveluntarjoajat.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/innovation-research-copyright/index_fi.htm

> Tietotekniikan hyödyntäminen

Apua kansainvälistymiseen: Enterprise Europe Network

Uusille markkinoille laajentuminen voi tuntua isolta tehtävältä. Kansainvälisten liikekumppaneiden löytäminen, EU-rahoituksen saaminen ja uusien tekniikoiden hankkiminen voi tuoda ratkaisevan avun. Enterprise Europe Network on juuri tätä varten.

Enterprise Europe Network on verkosto, joka tuo yhteen 589 liiketoiminnan tukijärjestöä 47 maasta, mukaan lukien EU:n kaikki 27

© Fotolia

jäsenvaltiota. Kahden viimeisen vuoden aikana verkoston 3 000 kenttätyöntekijää ovat auttaneet yli kahta miljoonaa pk-yritystä toteuttamaan kansainvälistymistavoitteitaan – esimerkiksi järjestämällä kumppaninhakutapahtumia ja toimimalla keskitettynä palvelupisteenä tarjoten asiantuntijaneuvontaa sellaisissa asioissa kuin tekijänoikeudet, EU-lainsäädäntö ja standardit. Verkosto on äskettäin avannut Kiinaan ja Etelä-Koreaan 15 neuvontapistettä, jotka auttavat eurooppalaisia pk-yrityksiä saamaan jalansijaa näillä houkuttelevilla markkinoilla.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/support/contacts-services/index_fi.htm

Globalisoitumisen aika

Vaikka Euroopan sisämarkkinoiden hyödyntäminen on useimmille pk-yrityksille ensisijaista, kaukaisempiin, nopeammin kasvaviin markkinoihin keskittyminen voi tuoda mukanaan merkittäviä hyötyjä.

Tutkimusten mukaan vain yksi kahdeksasta pk-yrityksestä on käynyt kauppaa EU:n ulkopuolisten kansainvälisten kumppaneiden kanssa viimeisten kolmen vuoden aikana. Kuitenkin ne yritykset, jotka ovat käyneet kauppaa EU:n ulkopuolella, ovat kasvattaneet eniten työntekijöidensä määrää ja liikevaihtoaan.

EU investoi kansainvälistymistä harkitseville yrityksille suunnattuihin tukivälineisiin. Tukipisteet – kuten eurooppalainen yritys- ja teknologiakeskus Intiassa – auttavat pk-yrityksiä ymmärtämään kehittyviä markkinoita. EU:n yrityskeskuksia on kehitteillä myös Kiinaan ja Thaimaahan. Neuvonta paikallisesta lainsäädännöstä ja kulttuurista voi olla ratkaisevaa menestykselle, erityisesti pienille yrityksille. Kiinan IPR-palvelupiste tarjoaa lisäksi asiantuntijaneuvontaa immateriaaliomaisuutta koskeissa asioissa Kiinassa tai Kiinaan liittyen.

Markkinoille pääsyä tutkivia ryhmiä on perustettu 30 keskeisille vientimarkkinoille, ja EU:n lähetystöt, jäsenvaltiot ja EU:n yritysjärjestöt vaihtavat kokemuksia ja osaamista kaupan esteiden ylittämiseksi. EU lisää myös pyrkimyksiään vähentää kaupan esteitä (muuta kuin tariffeja) hyödyntämällä kauppapolitiikkaa sellaisten

toimialojen avaamiseksi, jotka ovat edelleen suurelta osin pk-yritysten tavoittamattomissa, kuten palvelualat ja julkisten hankintojen markkinat.

Lisätietoja verkossa:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/international-business-outside-europe/index_fi.htm

© Fotolia

Euroopan komissio

Suurta ajattelua pienyrityksille — miten EU auttaa pk-yrityksiä
Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto

2011 – 24 s. – 29,7 x 21 cm
ISBN 978-92-79-18957-9
doi:10.2769/1050

Julkaisutoimisto

Tätä julkaisua on rahoitettu EU:n kilpailukyvyyn ja innovoinnin puiteohjelmasta (CIP), jonka tavoitteena on parantaa eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä.

ISBN 978-92-79-18957-9
doi:10.2769/1050

9 789279 189579